

XALQARO ILMIY, O'QUV- USLUBIY ANJUMAN

24-YANVAR • 2025

*Raqamli tibbiyot:
bugungi va ertangi kuni*

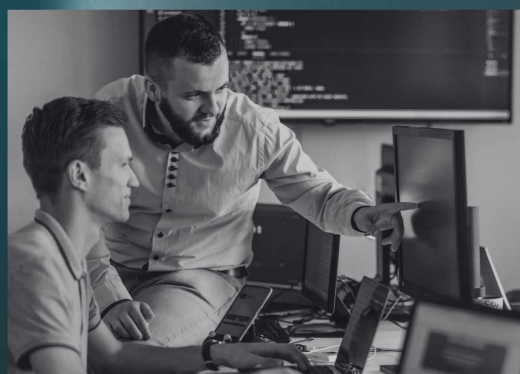
+998 94 686 27 34

tdsi2016@mail.ru

Mahtumquli, 103

MUNDARIJA:

**I. “TIBBIYOTDA SUN’IY INTELLEKT VA RAQAMLI
TEXNOLOGIYALAR” YO’NALISHI.**

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ТЕЛЕКОММУНИКАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В МЕДИЦИНЕ: ОБЕСПЕЧЕНИЕ БЕЗОПАСНОСТИ И ЦИФРОВИЗАЦИЯ ПРОЦЕССА. Абдурашиидов Ж.М.	6
RAQAMLI TEXNOLOGIYANING KLINIK TASHXISLASHDAGI ANAMIYATI. Kodirova Sh.A.	8
РОЛЬ ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В СТОМАТОЛОГИИ Ахмедова Д.	9
DIGITAL MEDICINE: TODAY AND TOMORROW. Jurayeva Z.R., Azimov J.Sh. Tursunkulova K.X., Yuldashev J.Sh.	11
ВЛИЯНИЕ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА НА МЕДИЦИНСКОЕ ОБРАЗОВАНИЕ. Камиллов Х.П., Каххарова Д.Ж.	13
СИСТЕМЫ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА В МЕДИЦИНЕ: ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ. Кац Л.К.	15
RAQAMLASHTIRISH DAVRIDA MAKTABGACHA TA’LIM VA MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARDA TEVARAK-ATROFGA EKOLOGIK MUNOSABATINI SHAKLLANTIRISH. Odilova H.Q.	22
USING QR CODE TECHNOLOGY TO CREATE A DATABASE IN MEDICINE. Sobirjonov A.Z., Shavkatova S.	26
ИНТЕГРАЦИЯ И ВНЕДРЕНИЕ ЕДИНЫХ ИНФОРМАЦИОННЫХ СИСТЕМ В ЗДРАВООХРАНЕНИИ: ПОВЫШЕНИЕ УРОВНЯ ОБСЛУЖИВАНИЯ ПАЦИЕНТОВ И ОПЕРАЦИОННОЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ. Улмасбеков А...	29
THE ROLE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN ADVANCING MEDICAL SCIENCE. Fazilova L.A., Ekibzhanov K.	33
ВЛИЯНИЕ НЕЙРОСЕТЕЙ НА СОВРЕМЕННОЕ ОБЩЕСТВО. СПОСОБЫ ИНТЕГРАЦИИ ЕЁ В МЕДИЦИНУ. ВОЗМОЖНОСТИ, ОТКРЫВАЮЩИЕ НЕЙРОСЕТИ. Фазилова Л.А., Уролова М.Ф.	38
RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDA ARXITEKTURA VA DIZAYN. Haqberdiyev B.R., Ismag’ilova M.Sh.	43
TIBBIYOTDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH ETIKASI. Ermetov E.Ya., Urazaliyeva I.R., Ermatova U.S.	45

RAQAMLI TEXNOLOGIYANING KLINIK TASHXISLASHDAGI AHAMIYATI

Kodirova Shoira Abdurahmonova,
Toshkent tibbiyot akademiyasi, shoira.kodirova.60@mail.ru

Dolzarbligi: Sog'liqni saqlash amaliyotiga axborot texnologiyalarining joriy etilishi shifokorlar va bemorlar o'rtasidagi o'zaro munosabatlarning shakl va usullarini, diagnostika va davolash jarayonlarini, kasalliklarning oldini olish va sog'lig'ini tiklash usullarini sezilarli darajada o'zgartiradi.

Tibbiyotda axborot texnologiyalari - bu tibbiy ma'lumotlarni boshqarish va sog'liqni saqlash sifati va samaradorligini oshirish uchun kompyuter tizimlari, dasturiy ta'minot va boshqa elektron vositalarni qo'llashdir. U elektron tibbiy yozuvlar, bemorlarni hisobga olish tizimlari va telemeditsinadan murakkab diagnostika algoritmlari va shaxsiylashtirilgan tibbiyot uchun katta ma'lumotlar integratsiyasigacha bo'lgan keng ko'lamli ilovalarni qamrab oladi.

Tibbiyotni raqamlashtirish – sog'liqni saqlash tizimini boshqarishdan tortib, joylarda shifokorlarning amaliy faoliyatigacha bo'lgan barcha jarayonlarga ta'sir ko'rsatadigan IT-texnologiyalarni, raqamli xizmatlarni sohaga tatbiq etish va qo'llash jarayonidir.

Raqamli texnologiyalar ko'pincha kuzatuv va interventsion tadqiqotlarda qo'llaniladi, profilaktika va davolashda hamda salomatlikni baholashda qo'llaniladi. Klinik amaliyotda so'nggi 20-30 yil ichida kardiologiya sohasida salmikli muvaffakiyatlarga erishildi. Shunga karamay, yurak-kon tomir patologiyasi aholining kasallanishiga va o'limga olib keluvchi sabablardan biri bo'lib kolmokda. Ayniqsa yurak aritmiyalari va arterial gipertenziya kabi patologik holatlarni erta tashxislash davolashda asosiy zamin yaratilishi hozirda dolzarb muammo hisobdanadi. Bularni tashxislash va maqsadli davolashda raqamli texnologiyalarning ham o'zni alohida hisoblanadi. Jumladan, ba'zi raqamli o'lchovlar kundalik klinik amaliyotda allaqachon yaxshi yo'lga qo'yilgan, masalan, yurak xastaligi bo'lgan bemorlarda aritmiyalarni aniqlash uchun ambulator elektrokardiografiya (EKG) va sutkalik EKG xolterlash monitoringini qo'llash kabi raqamli o'lchovlar bemorlarni yaxshiroq nazorat qilish va xavfsizlik va samaradorlikni yanada samarali baholash uchun klinik sinovlarda qo'llaniladi. Misol uchun, shifoxonalarda ambulator yurak monitoringi ko'p yillar davomida mavjud bo'lib, EKG signallarini real vaqtda kuzatish imkonini beradi. Xuddi shunday, keyinchalik tahlil qilish uchun signallarni yozib oladigan portativ EKG texnologiyalari ham mavjud. Yurak monitoringi uchun raqamli tibbiyot echimlari real vaqt rejimida signallarni jo'natish bilan birga, ambulatoriya sharoitida va kasalxonadan uzoqda bir necha kun davomida kiyilishi mumkin bo'lgan, yamoqqa asoslangan yurak monitorlarini o'z ichiga oladi.

Arterial gipertenziyani erta aniqlash va maqsadli davolash bemorlar hayotini uzaytirishi mumkinligini hisobga olib, esa keyingi yillarda arterial gipertenziyalı bemorlarda arterial bosimni sutkalik monitorlash usuli keng qo‘llanilmoqda. Arterial bosimni sutkalik monitorlash (ABSM) arterial gipertenziyalı bemorda arterial bosimning o‘zgarganligi to‘g‘risida aniq ma‘lumot beradi, ya‘ni, sutkaning kunduzgi yoki tungi davrlarida arterial bosim oshganligiga ishonch hosil qilish, nishon organlar zararlanmagan taqdirda “oq xalat” gipertenziyasini ajratib olish, arterial gipertenziya xavfli kechganda, organizmga ta‘sir etuvchi ortostatik, psixo-emotsional va fizik faolliklarni aniqlaydi, davolash mobaynida gipotoniya belgilarini aniqlash, medikamentoz davolash mobaynida arterial gipertenziyaning refrakterligiga baho berish, sutka mobaynida bir marta tavsiya etiladigan antigipertenziv preparatlarning gipotenziv samaradorligini baholash imkoniyatini beradi.

Umuman olganda, raqamli texnologiyalarning klinik amaliyotda maqsadli va samarali qo‘llash kasalliklarni tashxislash nuqtai nazaridan ham, maqsadli natijalarga erishish uchun davolash nuqtai nazaridan ham davolovchi shifokorning imkoniyatlarini kengaytiradi. Tibbiyotda va sog‘liqni saqlash тизимида quyidagi muammolarni :

- klinikadagi bemorlarning hisobini yuritish;
- ularning holatini masofadan turib kuzatish;
- diagnostika tekshiruvlari natijalarini saqlash va uzatish;
- belgilangan davolashning to‘g‘riligini nazorat qilish;
- masofaviy ta‘limni o‘tkazishni hal qilishga yordam beradi.

РОЛЬ ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В СТОМАТОЛОГИИ

Ахмедова Диёра

Ташкентский Государственный Стоматологический Институт

E-mail: diyora@mail.com

Аннотация

Информационные технологии играют ключевую роль в современной стоматологии. Они помогают автоматизировать процессы диагностики, лечения и управления клиниками, а также способствуют развитию телемедицины и цифровых технологий в ортодонтии. Данная работа раскрывает основные аспекты применения ИТ в стоматологии.

Ключевые слова: Стоматология, информационные технологии, диагностика, ортодонтия, телемедицина.

Основная часть

Информационные технологии (ИТ) оказывают значительное влияние на развитие современной стоматологии, трансформируя как диагностические, так